

राज्यीक आरोग्य विभाग

सार्वजनिक आरोग्य विभाग, महाराष्ट्र शासन

National Health Mission
महाराष्ट्र शासन

राष्ट्रीय क्षयरोग दूरीकरण कार्यक्रम

टीबी मुक्त पंचायत अभियान

डिजिटल आर्योग्य कीट
(Creative, Audio, Video)

राष्ट्रीय क्षयरोग दूरीकरण
कार्यक्रमाचे साहित्य मिळविण्यासाठी
वरील QR कोड स्कॅन करा

टीबी हरेल
देश जिंकेल

राष्ट्रीय क्षयरोग दूटीकरण कार्यक्रम

आरोग्य शिक्षण विडीओ

राष्ट्रीय क्षयरोग दूटीकरण कार्यक्रम बघण्यासाठी खालील QR स्कॅन करा किंवा विडीओच्या नावावर क्लिक करा

टीबी ची लक्षणे व अधिकची माहिती | मराठी VIDEO

टीबी ची लक्षणे व उपचार | मराठी VIDEO

टीबी च्या लक्षणांचा कालावधी व उपचार | मराठी VIDEO

टीबी न पसरण्यासाठी घ्यावयाची काळजी | मराठी VIDEO

टीबी चॅम्पियन - उपचार मनोगत | मराठी VIDEO

औषधोपचारास दाद न देणाऱ्या टीबी ची लक्षणे | मराठी VIDEO

परिवर्तन

टीबी हरेल देश जिंकेल

राष्ट्रीय क्षयरोग दूटीकरण कार्यक्रम

आरोग्य शिक्षण विडीओ

राष्ट्रीय क्षयरोग दूटीकरण कार्यक्रम बघण्यासाठी खालील QR स्कॅन करा किंवा विडीओच्या नावावर क्लिक करा

टीबी चॅम्पियनद्वारे पोषण आणि व्यायामावर चर्चा | मराठी VIDEO

बलगम जांच | हिंदी VIDEO

टीबी भेदभाव उन्मुलन | हिंदी VIDEO

टीबी मरीज के लिए आर्थिक सहायता | हिंदी VIDEO

टीबी उपचार के बारेमे सही और गळतफळमीया | हिंदी VIDEO

निजी अस्पताल में टीबी मरीज का पंजीकरण | हिंदी VIDEO

टीबी ची लक्षणे | मराठी VIDEO

राष्ट्रीय क्षयरोग दूटीकरण कार्यक्रम

आरोग्य शिक्षण विडीओ

राष्ट्रीय क्षयरोग दूटीकरण कार्यक्रम बघण्यासाठी खालील QR स्कॅन करा किंवा विडीओच्या नावावर क्लिक करा

टीबी चे निदान व औषधोपचार | मराठी VIDEO

टीबी चॅम्पियनद्वारा टीबी की जानकारी | हिंदी VIDEO

टीबी हारेगा, देश जीतेगा | हिंदी VIDEO

योग्य रीतीने उपचार केला पूर्ण, वाढलेल्या टीबीचा नायनाट होईल संपूर्ण | मराठी VIDEO

प्रत्येकाचा एकच नारा, टीबीमुक्त महाराष्ट्र सारा | मराठी VIDEO

राष्ट्रीय क्षयरोग दूरीकरण कार्यक्रम

आरोग्य शिक्षण जीआयएफ

राष्ट्रीय क्षयरोग दूरीकरण जीआयएफ बघण्यासाठी खालील QR स्कॅन करा

क्षयरोग - हे करा/हे करु नका

हे करा

- पैंचवर्षांपूर्वी नाता क्षयरोगी गोप्ता गोप्ता उपचार आवश्यक असण्याचा क्षेत्रपत्री तातलीला आहा.
- तिरोगी शिक्षण लक्षण तोप्पे प्रिक्षित कृतीर्थीत विचारात आहा.
- गोप्तवाऱ्या नियमांचा लक्षण तोप्पे घेण्याचा आवश्यक आहा.

हे करु नका

- प्रत्याहार ठेंडे गोप्तवाऱ्याच्यामुळे गोप्ता गोप्ता उपचार करा.
- देवदाराची तपाचारी आवश्यक आहा.
- देवदाराचा नियमांचा लक्षण तोप्पे घेण्याचा आवश्यक आहा.
- देवदाराचा नियमांचा लक्षण तोप्पे घेण्याचा आवश्यक आहा.

लक्षण ठेवा! क्षयरोगावर लवकर निदान-लक्षकर उपचार, तिरोगी ठेवा आपला परिवारा!

निरोगी गाव, टीबी मुक्त गाव

टीबी हरेल देश जिंकेल

क्षयरोग (टीबी) - समज/गैरसमज

गैरसमज

- गोप्तवाऱ्याचा लक्षण तोप्पे.
- टीबी कृषि उत्पादन करा भारती. तो गैरसमज तोप्पे घेण्याचा आवश्यक आहा.
- टीबी गोप्तवाऱ्याचा लक्षण तोप्पे घेण्याचा आवश्यक आहा.
- टीबी गोप्तवाऱ्याचा लक्षण तोप्पे घेण्याचा आवश्यक आहा.
- टीबी गोप्तवाऱ्याचा लक्षण तोप्पे घेण्याचा आवश्यक आहा.

समज

- टीबी गोप्तवाऱ्याचा लक्षण तोप्पे घेण्याचा आवश्यक आहा.

लक्षण ठेवा! क्षयरोगावर लवकर निदान-लक्षकर उपचार, तिरोगी ठेवा आपला परिवारा!

निरोगी गाव, टीबी मुक्त गाव

टीबी हरेल देश जिंकेल

**प्रत्येकजाहा एकजय नाचा,
क्षयरोग नुक्त बदाराहु भासा।**

समजूतदार क्षयरोग,
न ठेवी कोणतेही काम अपूर्ण
औषधोपचार करतो
कोणत्याही स्थितीत पूर्ण...

कोणत्याही परिस्थितीत औषधोपचार आवश्यक सोडून ठेक नाहा. तसेच लेव्हास औषधांना ठार न देण्याचा टीबी (MDR-TB) होऊ शकतो य त्यास उपचार करणी अवघड होत.

लक्षण ठेवा! क्षयरोगावर लवकर निदान-लक्षकर उपचार, तिरोगी ठेवा आपला परिवारा!

निरोगी गाव, टीबी मुक्त गाव

टीबी हरेल देश जिंकेल

**प्रत्येकजाहा एकजय नाचा,
क्षयरोग नुक्त बदाराहु भासा।**

निदान व औषधोपचार

- क्षयरोगाचे निदान करण्याचा एक उतम व खात्रीचा मार्ग म्हणजे सुधारदर्शकाने किंवा CBNAAAT किंवा TrueNAAT द्वारा बेडका नाहुना तपासणे.
- आरोग्य कार्यकर्त्याच्या देखरेलीसाळाली औषध दिली जातात.
- टीबीवर शासकीय, निमशासकीय तसेच साज्जी रुग्णालयात मोकऱ्यात व अखंडीत उपचार केला जातो.
- रोग्याच्या उपचाराचा पूर्ण तपशील ठेवला जातो.

लक्षण ठेवा! क्षयरोगावर लवकर निदान-लक्षकर उपचार, तिरोगी ठेवा आपला परिवारा!

निरोगी गाव, टीबी मुक्त गाव

टीबी हरेल देश जिंकेल

राष्ट्रीय क्षयरोग दूटीकरण कार्यक्रम

आटोग्य शिक्षण ऑडीओ

राष्ट्रीय क्षयरोग दूटीकरण कार्यक्रम ऑडीओ ऐकण्यासाठी खालील QR स्कॅन करा
किंवा ऑडीओच्या नावावर क्लिक करा

टीबी ची लक्षणे व उपचार। मराठी AUDIO

औषधोपचारास दाद न देणाऱ्या टीबी ची जनजागृती। मराठी AUDIO

टीबी ची लक्षणे, उपचार व घ्यावयाची काळजी। मराठी AUDIO

टीबी का अधुरा उपचार करेगा सबका नुकसान। हिंदी AUDIO

टीबी का उपचार। हिंदी AUDIO

टीबी के बारेमे सही और गळतफ़हमीया। हिंदी AUDIO

टीबी के लक्षण। हिंदी AUDIO

परिवर्तन

टीबी हरेल देश जिंकेल

राष्ट्रीय क्षयरोग दूरीकरण कार्यक्रम

आटोग्य शिक्षण ऑडीओ

राष्ट्रीय क्षयरोग दूरीकरण कार्यक्रम ऑडीओ ऐकण्यासाठी खालील QR स्कॅन करा
किंवा ऑडीओच्या नावावर विलिक करा

टीबी के लक्षण | हिंदी AUDIO

टीबी का अधुरा उपचार करेगा सबका नुकसान | हिंदी AUDIO

एचआयव्ही मारीजो की टीबी जांच | हिंदी AUDIO

टीबी उपचार का पुरा कोर्स मतलब टीबी का पक्का इलाज | हिंदी AUDIO

राष्ट्रीय क्षयरोग दूरीकरण कार्यक्रम

आरोग्य शिक्षण क्रिएटीव

राष्ट्रीय क्षयरोग दूरीकरण कार्यक्रम क्रिएटीव बघण्यासाठी
शेजारील QR स्कॅन करा

प्रधानमंत्री इकाय गत्ता,
दीबी मुक्त महाराष्ट्र आगा।

माझी ग्रामपंचायत- दीबी मुक्त ग्रामपंचायत

लक्षात ठेवा! दीबीचे लवकर निदान व उपचार, निरोगी राहील आपला परिवार।

दीबी रुग्णाला या आधार,
करण्यास लवकर निदान व उपचार

दीबीचा नियमित औषधीयपचार घेतल्यास
दीबीच्या संक्रमणाची शक्यता कमी होते.

माझी ग्रामपंचायत- दीबी मुक्त ग्रामपंचायत

दीबी हरेल देश जिंकेल

मार्गीनिक शोध विभाग,
महाराष्ट्र सरकार

मार्गीनिक शोध विभाग, महाराष्ट्र सरकार | ५००११११११

प्रधानमंत्री इकाय गत्ता,
दीबी मुक्त महाराष्ट्र आगा।

क्षयरोग (टीबी)
कशामुळे होतो?

- टीबी हा संसर्जन्य रोग असून तो मायकोडेंक्टेरियम ट्युबरक्युलोसिस नावाच्या जियामुळे होतो.
- हे जियाणु (बॅक्टेरिया) सूक्ष्मदर्शकाने / CBNAAT / TrueNAAT द्वारा दिसू शकतात.
- टीबी आजार जास्त करून फुफुसांना होतो
- फुफुसांसेरीज शरीराच्या डिटर कोणत्याही अवयवांना क्षयरोग होऊ शकतो फक्त केस व नव्ये सोडून.

लक्षात ठेवा! दीबीचे लवकर निदान व उपचार, निरोगी राहील आपला परिवार।

माझी ग्रामपंचायत- दीबी मुक्त ग्रामपंचायत

दीबी हरेल देश जिंकेल

मार्गीनिक शोध विभाग,
महाराष्ट्र सरकार

मार्गीनिक शोध विभाग, महाराष्ट्र सरकार | ५००११११११

मुप्त अवस्थेतील टीबी ची तपासणी

भारतात सुमारे ३५ ते ४० कोटी लोकांना मुप्त अवस्थेतील टीबी वा हालर्न आहे. त्यापेकी दृढ्यावर्ती २६ लाख (३४ लाख लोकांना) टीबी होतो असा अंदाज आहे. त्यापेकी तुळी एक अद्यु शक्तीत.

टीबीच्या व टक्काच्या चाचणीहीरे मुप्त अवस्थेतील टीबी चे निदान करता येते.

मुप्त अवस्थेतील टीबी च्या कामगिरी उपचार केल्याने टीबी वा प्रतिवेद्य होतो.

लक्षात ठेवा! टीबीचे लवकर निदान व उपचार, निरोगी राहील आपला परिवार।

टीबी हरेल देश जिंकेल

मार्गीनिक शोध विभाग,
महाराष्ट्र सरकार

मार्गीनिक शोध विभाग, महाराष्ट्र सरकार | ५००११११११

मुप्त अवस्थेतील टीबी आणि सक्रिय टीबी

मुप्त अवस्थेतील टीबी मुख्यकर्त्ता आजारी वाढतो.

मुप्त अवस्थेतील टीबी मुख्यकर्त्ता टीबी होक लागतो.

मुप्त अवस्थेतील टीबी एक जातीचीकूऱा दुसऱ्या व्यक्तीकडे प्रवर्तत वाही.

मुप्त अवस्थेतील टीबी चे जाती व्यक्ती आजार असतात पर्यंत ट्रांजिट टीबी आजार आलेला नवातो.

सक्रिय टीबी

- एका टीबी रुग्णाकूऱे जियेन्या व्यक्तीला टीबी ची लागत होते.
- अज्ञानी व्यक्तीला टीबी ची अवृत्त लक्षण दिसतात उदा. छोकला, राप, वजन वाढी होणे.
- उपचार न घेतल्याचा टीबी झालेल्या व्यक्तीची मुख्य होक होकती.

टीबीच्या रुग्णाकूऱा मुप्तुव्यातील आणि कंपकात वेणान्या लोकांमधील मुप्त अवस्थेतील टीबी लाई तपासणी करून घ्या

लक्षात ठेवा! टीबीचे लवकर निदान व उपचार, निरोगी राहील आपला परिवार।

टीबी हरेल देश जिंकेल

मार्गीनिक शोध विभाग,
महाराष्ट्र सरकार

मार्गीनिक शोध विभाग, महाराष्ट्र सरकार | ५००११११११

राष्ट्रीय क्षयरोग दूरीकरण कार्यक्रम

आरोग्य शिक्षण क्रिएटीव

राष्ट्रीय क्षयरोग दूरीकरण कार्यक्रम क्रिएटीव बघण्यासाठी
थेजाटील QR स्कॅन करा

दोन आठवड्यांपैक्षा जास्त खोकला असेल तर

- चूल भरून तोड स्वच्छ करा
- दोनही हात कमरेवर ठेवून खोल श्वास घेण्यास सांगा व थोडे पुढे वाका.
- हवेच्या विरुद्ध दिशेला उंभे शाहून खोकल बेळका तोडामध्ये गोळा करा व नवतर स्पूटम कटेजरमारी गोळा करून प्रश्यामशाळा तंत्रज्ञानाच्या स्वाधीन ठरा.

लक्षात ठेवा! टीबीचे लवकर निदान व उपचार, निरोगी राहील आपला परिवारा!

टीबी हरेल देश जिंकेल

नावेनिक शरीर विशार, खालील नाम:

अधिक नावेनिकी ठेवा! ठेवा! टीबी हरेल देश जिंकेल (ब्रॉडबैट) ५०००११४४५

टीबी हरेल देश जिंकेल

नावेनिक शरीर विशार, खालील नाम:

अधिक नावेनिकी ठेवा! ठेवा! टीबी हरेल देश जिंकेल (ब्रॉडबैट) ५०००११४४५

टीबी हरेल देश जिंकेल

नावेनिक शरीर विशार, खालील नाम:

अधिक नावेनिकी ठेवा! ठेवा! टीबी हरेल देश जिंकेल (ब्रॉडबैट) ५०००११४४५

अर्धवट उपचार घेतल्यास
इग-ऐसिस्टन्ट टीबी होक शकतो.

उत्तमप्रुतिकृत उपचाराची ग्रंथांवरील सुरिण्या
जवळच्या आंदोलन केंद्रावर लोकल उपचार आहे.

टीबी ची लक्षणे दिसता,
त्वारीत डॉक्टरांना भेटा

- दोन आठवड्यांपैक्षी अधिक खालील खालील श्वास
- दोन आठवड्यांपैक्षी अधिक खालील श्वास
- मुळ नावाची
- मालेग्रस गाही येणे व ड्रूट
- दागणात लक्षणांचे झट

लक्षात ठेवा! टीबीचे लवकर निदान व उपचार, निरोगी राहील आपला परिवारा!!

टीबी हरेल देश जिंकेल

नावेनिक शरीर विशार, खालील नाम:

अधिक नावेनिकी ठेवा! ठेवा! टीबी हरेल देश जिंकेल (ब्रॉडबैट) ५०००११४४५

टीबी हरेल देश जिंकेल

नावेनिक शरीर विशार, खालील नाम:

अधिक नावेनिकी ठेवा! ठेवा! टीबी हरेल देश जिंकेल (ब्रॉडबैट) ५०००११४४५

टीबी हरेल देश जिंकेल

नावेनिक शरीर विशार, खालील नाम:

अधिक नावेनिकी ठेवा! ठेवा! टीबी हरेल देश जिंकेल (ब्रॉडबैट) ५०००११४४५

एखाद्या व्यक्तीस खालीलपैकी कोणतेही एक लक्षण आठवड्यास त्यास संशयित टीबी रुण समजावे

- दोन आठवड्यांपैक्षी अधिक खालील श्वास
- दोन आठवड्यांपैक्षी अधिक खालील श्वास
- मुळ नावाची
- मालेग्रस गाही येणे व ड्रूट
- दागणात लक्षणांचे झट

लक्षात ठेवा! टीबीचे लवकर निदान व उपचार, निरोगी राहील आपला परिवारा!

टीबी हरेल देश जिंकेल

नावेनिक शरीर विशार, खालील नाम:

अधिक नावेनिकी ठेवा! ठेवा! टीबी हरेल देश जिंकेल (ब्रॉडबैट) ५०००११४४५

टीबी हरेल देश जिंकेल

नावेनिक शरीर विशार, खालील नाम:

अधिक नावेनिकी ठेवा! ठेवा! टीबी हरेल देश जिंकेल (ब्रॉडबैट) ५०००११४४५

टीबी हरेल देश जिंकेल

नावेनिक शरीर विशार, खालील नाम:

अधिक नावेनिकी ठेवा! ठेवा! टीबी हरेल देश जिंकेल (ब्रॉडबैट) ५०००११४४५

प्राणांतराचा शाळी नाव ठेवा! येण्या खालील नावाचा शाळी नाव ठेवा!

टीबी ची लक्षणे

- हालकामा फारु लेण्याचाची वाहनारा ताप
- मराक्क्याचा लागणारे
- दागणात लक्षणीय घट होणे
- प्राणीच्याचे दुखणी
- मुळ नावाची
- गंगीर झाकाराचा टीबी आवाहन लेण्याचाचे कलीं वाही राही घटू राखणे

लक्षात ठेवा! टीबीचे लवकर निदान व उपचार, निरोगी राहील आपला परिवारा!

माझी शाळेवाचयत- टीबी युक्त शाळेवाचयत

टीबी हरेल देश जिंकेल

नावेनिक शरीर विशार, खालील नाम:

अधिक नावेनिकी ठेवा! ठेवा! टीबी हरेल देश जिंकेल (ब्रॉडबैट) ५०००११४४५

टीबी हरेल देश जिंकेल

नावेनिक शरीर विशार, खालील नाम:

अधिक नावेनिकी ठेवा! ठेवा! टीबी हरेल देश जिंकेल (ब्रॉडबैट) ५०००११४४५

टीबी हरेल देश जिंकेल

नावेनिक शरीर विशार, खालील नाम:

अधिक नावेनिकी ठेवा! ठेवा! टीबी हरेल देश जिंकेल (ब्रॉडबैट) ५०००११४४५

टीबी हरेल देश जिंकेल

लोकसहभागासाठी, जनजागृतीसाठी सार्वजनिक आरोग्य विभागाचे उपक्रम

देऊती आरोग्य शिक्षण | सुझ करु प्रत्येक जण ||
धोय एकची ज्ञाण | आरोग्य संपन्नतेचे ||

फिल्म फेस्टिवल
आरोग्य विषयक माहितीपट

महाराष्ट्र आरोग्य पत्रिका
दरमहा प्रकाशित

आरोग्य शिक्षणासाठी ई-पुस्तिका
QR कोड द्वारे आरोग्य शिक्षण साहित्य

कुटुंब नियोजन	गांधीय क्षयरोग निर्मूलन कार्यक्रम
टक्कवंतमाना व टक्कविषयक आजार	गांधीय अंधृत नियंत्रण कार्यक्रम
प्रवृत्तपूर्व गांधीजींनी करावा नियंत्रण कार्यक्रम	गांधीय कर्कशण, ग्रामीण, हृषीकेश व पश्चात प्रतिवर्द्धक व नियंत्रण कार्यक्रम
म्बळता कार्यक्रम	जन गृह्य लोदणी
महात्मा ज्योतिशाव फुले जन आरोग्य योजना	अवयव दान प्रदूषण नियंत्रण विद्युत आरोग्यातील आपातकांतील आरोग्य आणि नियोगीपण केंद्र गांधीय वृद्धापकाळ आरोग्य थुश्रूषा कार्यक्रम

आरोग्य विषयक कार्यक्रम

आरोग्य शिक्षणासाठी अॅप
MahaArogyasamvad (Mobile App)

समाज माध्यमे

आरोग्य शिक्षणासाठी ब्लॉग
www.mahaarogyasamvad.in